

YOU ARE HERE: NASLOVNICA | POVIJESNI IDENTITET | EKSKLUZIVNI FELJTON: SVJEDOČIM DA SU KOMUNISTIČKO-ČETNIČKI ZLOČINI U SLUNJU NADAHNULI POEMU „JAMA“ 3. DIO

Ekskluzivni feljton: Svjedočim da su komunističko-četnički zločini u Slunju nadahnuli poemu „Jama“ 3. dio

NEDJELJA, 10 LISTOPAD 2010 19:30

3.

Kovačićev i Nazorov dolazak u partizane

Krajem 1942/1943. Vladimir Nazor i Ivan Goran Kovačić dolaze u Slunju

Prema podacima iz komunističke literature, Zbornik 18, HAK Karlovac, str. 739. piše da su pjesnici Vladimir Nazor i Ivan Goran Kovačić krenuli iz Zagreba 29. prosinca 1942. i prešavši Savu i Kupu preko Gvozda (onda Vrginmosta) stigli u Slunju. Već na zadnji dan stare godine su zagrebački bjegunci bili u Slunju.

Osnovni biografski i drugi podatci o Kovačiću i Nazoru

Hrvatski pjesnik Ivan Goran Kovačić (Lukovdol, 21. ožujka 1913.) našao se zajedno s mnogo starijim pjesnikom Vladimirom Nazorom (Postire, 30. svibnja 1876.) u Slunju već 31. prosinca 1942. Ovo sam ponovio iz točnog pamćenja i jednog zapisa, jer u literaturi o pjesnicima nema datuma o njihovom dolasku i duljini boravka u Slunju, a meni je to poznato.

Na putu od Zagreba do Slunja Vladimir Nazor je već počeo sa svojim ciklusom »Pjesme partizanke« i prva među njima je bila »Čamac na Kupu« i »Majka pravoslavna«. Zatim slijede: Razgovor s mrtvima, Krutim se, Slovo na kamenu, Časovi klonuća, Crvena zvijezda, Pjesma o pesti, Mitralljeza, Titov »Naprijed«, Na Vučevu, Radost... Veći broj svojih pjesama objavio je Vladimir Nazor već 1943. u zbirci »Pjesme partizanke«.

Osim pjesama Nazor vodi dnevnik što ga naziva »S partizanima«. Započeo ga je pisati 10. siječnja 1943. u Bihaću i završava ga 28. svibnja iste godine na Durmitoru. Ovaj je dnevnik, književno rečeno, nastavak Nazorovih »Većernjih bilježaka«.

Pored stihova i dnevnika Nazor je pisao i političke članke, držao političke govore. Svoj prvi govor održao je u Slunju, zatim u Bihaću i drugdje.

Ni u Nazorovoj radnoj biografiji niti u drugoj literaturi o njemu nema datuma držanja toga govora

NAJNOVIJE NA PORTALU

Ivo Sanader s Polančecom ide protiv premijerke

Nicolas Cage dolazi u Sarajevo pripremati se za film o Nikoli Tesli

Isključena javnost: Sabor odbio izravni TV-prijenos Sanaderova svjedočenja o In'i

Sutrašnje saslušanje: Što će Sanader reći o In'i?

Perforacije – tjedan izvedbenih umjetnosti 2010

Goran Navojec će glumiti u 'Nemogućoj misiji'

Film Dalibora Matanića 'Tulum' nagrađen u Španjolskoj i Italiji (VIDEO)

STOPAMA POBIJENIH
Vicepostulatura postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subrača«

PRETRAŽI WEB

Google Custom Search

PR

PRETRAŽI HRSVIJET.NET

Traži

PRETRAŽI

BusinessAcade
my
jednogodišnje

Prijavi se!

Želiš bolje plaćen

www.Biznis-Akademija.com

Google oglaš

ANKETA

Je li Josipović zaslužio
odličje za velika
kršćanska djela najvećeg
katoličkog viteškog Reda
- Suvereni viteški

ITAcademy

u Slunju. Prema mojemu dobrom pamćenju to je bilo 2. siječnja 1943. u dvorani slunjske Osnovne i Građanske škole. Taj datum bio je zapisan i na pozdravnome govoru što ga je sam Nazor napisao. O tome slijedom ovog priloga.

Vladimir Nazor i I. G. Kovačić su imali u pratnji štíćenika – komesara

Za razliku od vrlo govorljivoga Vladimira Nazora, Ivana Gorana Kovačića sam upoznao kao vrlo šutljivoga. Nije on bio niti pjesnički toliko aktivan kao Nazor. Nije nastupao niti kao govornik u Slunju niti u razgovoru s ljudima, a u literaturi o Ivanu Goranu Kovačiću piše Vlatko Pavlečić (Pet stoljeća hrvatske književnosti, svezak 135) »da su zapisi o njegovim aktivnostima u partizanima nestali«. O tome neka prosuđuju književnici, pjesnici i povjesničari. Osobno ne vjerujem u gubitak Goranovih zapisa, kako piše Vlatko Pavlečić, jer su tijekom 1943. četniko-partizani objavljivali u svakome mjestu pa i selu nekakav dnevni listić i tjednik i sve bi bilo zapisano u tim publikacijama. U Slunju su izdavali strojopisom tiskani i šapirografirani list »Partizan« i nekoliko Zidnih novina. Izlazila su i barem dva poznata glasila »Borba« i »Vjesnik«. Da je bilo Goranovih zapisa, pjesama, govora i dnevnika, osim »Jama«, to bi se našlo i sačuvalo na stranicama spomenutih i drugih publikacija, isto kao što je slučaj s Nazorovim umotvorinama.

Ivan Goran Kovačić je bio veća zagonetka nego Nazor

Moj osobni dojam zasnovan na nezadovoljnom izgledu i šutljivosti ukazuje da Ivan Goran Kovačić nije bio oduševljen svojim dolaskom u partizane. Možda je on svoj odlazak »na oslobođeni teritorij« želio, ali se je u toj četničko-partizanskoj slobodi vrlo brzo razočarao. Tako su se o Goranu izjašnjavale i vrlo iskusne sestre učiteljice Jelena i Lucija Cindrić, kod kojih su nekoliko dana stanovala obadvojica došljaka.

Tu kod sestara Cindrić nisu imali u pratnji komesara, nego ih je ispred kuće čuvao stražar. Ovo je jako važno, jer su bez nazočnosti komesara učiteljice Cindrić mogle Nazoru i Goranu slobodno govoriti o četničko-partizanskim zločinovima.

Poema »Jama« Ivana Gorana Kovačića

Goran je svoju pjesničku vellđinu u partizanima zasvjedočio potresnom poemom »Jama«. On je u njoj najprije naturalistički preciznom i razgovjetnom naracijom ispričao zločin kao strašnu vjerodostojnu realnost. Najistaknutliju inspiraciju je dobivao iz viđenoga, čuvenoga i doživljenoga upravo u Slunju.

Putanja opisana »Jamom« vodi čovjeka iz života u smrt i ponovo ga vraća životu u apoteozi duhovne ljepote pjesme koja njemu sljepom, nadoknađuje izgubljenu fizičku svjetlost. Poema »Jama« je prema pjesničkome kriteriju savršeno oblikovano djelo, tradicionalno oblikom, ali modernom egzaktom asentimentalnom vizijom života kao borbe i okrutnosti (Vlatko Pavlečić).

Kao pisatelj ovog dokumentarnog priloga, budući da sam nepjesnik, neknjiževnik i nepovjesničar, najmanje sam pozvan i najmanje mjerodavan ulaziti u ocjenu Goranovog pjesništva. To nije niti svrha ovog pisanja, nego osvrt na moje osobno poznanstvo s Ivanom Goranom Kovačićem u društvu s Vladimirom Nazorom, u Slunju, početkom 1943., tijekom 4-5 dana. K tome, osjećam potrebu iznijeti postavku o svome osobnom uvjerenju, da je Ivan Goran Kovačić mogao dobiti inspiraciju za potresnu poemu »Jama« baš u Slunju.

To bi se moglo reći i za njegovu prvu pjesmu napisanu u proljeće 1943. pod naslovom »Naša sloboda«, od koje prva kitica glasi:

»Sloboda ždere meso i krv guta,

malteški red?

- Da, apsolutno.
- Ne, nikad.
- Ne za kršćanska djela, ali je ipak veliki humanist pa je to vjerojatno dodjeljeno u tom smislu.
- Nisam siguran o čemu se radi u svezi tog Reda.
- Mislim da su Masoni infiltrirali taj viteški Red.
- Nije mi više ništa jasno što se tiče Katoličke crkve.
- Agnostiku dati odličje, pa jeste vi normalni?!
- Ovo je dobar znak Katoličke crkve za hrvatski narod.
- Katolička crkva je dala jasan znak protiv Hrvatskog naroda.
- Ne znam i ne zanima me.

POŠALJI REZULTATI

TKO JE ONLINE

Trenutno aktivnih Gostiju: 1173

skolovanje
za IT
stručnjake

PRIJAVI SE!

Do
31.08.2010.
ušteta preko
600 eur

www.it-akademija.com

Google.com

Želimo VAS za
Glas HR svijeta

HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspora
Online | www.hrsvijet.net on Facebook

Like

4,328 people like HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspora Online | www.hrsvijet.net

Alen

Josip

Effchen

Ivan

Danko

Hsp

Branimir

Andeo

Marjo

Blanka

Josip

Renato

Facebook social plugin

CITAT DANA

ETARGET reklama

Kako pobijediti dugove?

Morate zarađivati više novca! Profit formula Vam iamči ozbiljnu zaradu.

Sloboda noge krši, loml ruke.

Darovi njeni, groblja su i muke.

Sloboda je strašna, hladna i kruta.«

Ovi stihovi govore mnogo o Goranovom doživljavanju četničko-partizanske slobode, koju je on u punini svih oblika doživio upravo u Slunju. O tome u daljnjem osvrtu na Gorana.

Ivan Goran Kovačić je osobno postao žrtva takove »slobode, koja ždere meso i guta krv«. Ubio ga je četnički kapetan Boro Blagojević u blizini Foče, 13. srpnja 1943. Za grob mu se ne zna. Izgleda da si je sam pjesnik Ivan Goran Kovačić, već 1937. u pjesmi »**Moj grob**«, objavljenoj u Hrvatskoj reviji predvidio takovu smrt:

»U planini mrkloj nek mi bude hum,

Nad njim urlik vuka, crnih grana šum,

Ljeti vječan vihor, zimi visok snijeg,

Muku moje ruke nedostupan bijeg.

Visoko nek stoji, ko oblak i tron,

Da ne dopre do njeg niskog tornja zvon,

Da ne dopre do njeg pokajnički glas,

Strah obraćenika, molitve za spas.

Neka šikne travom, uz trnovit grm,

Besput da je do njeg, neprobojan, strm.

Nitko da ne dođe, do prijatelj drag –

I kada se vrati, nek poravna trag.«

U ovim stihovima Goran je predvidio svoju tragediju, samo što nije naveo počinitelja smrti, isto kao što je postupio u svojoj poemi »Jama«. Niti u »Jami« Goran ne navodi imena zločinaca, koljača pa ih četničko-partizanska strana pripisuje ustašama jer četniko-partizani »U tuđem oku vide trun, a u svome ne vide brvno!«

NASTAVLJA SE

Autor: Miljenko Stojić

Vežani članci:

- Svjedočim da su komunističko-četnički zločini u Slunju nadahnuli poemu »Jama“ 1.
- Svjedočim da su komunističko-četnički zločini u Slunju nadahnuli poemu »Jama“ 2.

ETARGET reklama

3 preduvjeta za bogatstvo
Testiraj ovdje da li ih ispunjavaš!

Kako osvojiti novac online?
Osvojite od 200 do €500 dnevno.
Jednostavan i besplatan način.

Dodaj svoj oglas

ITAcademy
školoвање za IT

PRIJAVI SE!

Do 31.08.2010. ušteda preko 600 eur

www.it-academya.com

Google

Komentari (0)

Napišite komentar

Što Onur zna a vi ne?

Otkrijte tajne koje bogataši ne žele da znate.

Mladi u mirovinu Akcija 2 za 1

Muka vam je od rada. Kućne financije su u neredu! Želite ranije u mirovinu?

Magisterij međunarodnih odnosa i diplomacije. Uz Dubrovnik i u Zadru! Studij diplomacije i međunarodnih odnosa

Dodaj svoj oglas

Morate imati Facebook račun i biti prijavljeni da biste mogli poslati komentar.

 Svidi mi se 15 ljudi se ovo sviđa.

Komentiraj

Prijavi se

Prijavi se na Facebook i
ostavi komentar

 Facebook društveni
dodatak

RESET USER SETTING

• VRH